

Erhvervsministeriet og
Erhvervsstyrelsen

Att: Nicoline Stenkjær Laursen (Nsa@em.dk) og
Mette Godiksen (MetGod@erst.dk)

20. marts 2020

Høring vedr. EU-Kommissionens meddelelse ”Identifying and addressing barriers to the Single Market” (COM(2020) 93 final)

Generelle bemærkninger

Kommissionen har offentliggjort en rapport om de væsentligste barrierer på det indre marked. Der er ikke mange overraskelser, men Dansk Erhverv er positive over, at Kommissionen identificerer og anerkender, at det indre marked for varer og særligt tjenesteydelser stadig ikke er integreret i tilstrækkelig grad. Ifølge rapporten udtaler 70 pct. af europæiske virksomheder, at det indre marked ikke er tilstrækkeligt integreret – det afspejler Dansk Erhvervs erfaringer. Hertil kommer, at Europa-Parlamentet anslår, at en fjernelse af de tilbageværende barrierer i det indre marked vil kunne bidrage med 713 Milliarder EUR ved enden af 2029 – så det er ikke småting der er tale om. De 13 identificerede barrierer består særligt af manglende gennemsigtighed om reglerne, manglende implementering af reglerne, manglende håndhævelse af reglerne, nationale særregler, administrative byrder og manglende harmonisering. Dansk Erhverv deler grundlæggende beskrivelsen af problemerne og ønsker en ambitiøs plan for at løse problemet, så vi kan frigøre det enorme potentiale. I Dansk Erhvervs optik er det indre marked nøglen til europæiske virksomheders konkurrenceevne – fremfor protektionistisk statsstøtte og udhuling af konkurrencereglerne.

Dansk Erhverv er enige med Kommissionen om, at der bør sættes fokus på barrierer, og at der skal gøres mere for at afdække og afhjælpe disse. Da det indre marked blev etableret i 1986, var det med udgangspunktet at identificere og fjerne de barrierer som virksomhederne mødte, når de ønskede at handle over grænserne. Resultatet var alt fra standarder for køleskabe og fjernsyn til lovgivning om arbejdskraftens fri bevægelighed m.v. Dette har skabt massiv værdi for dansk erhvervsliv og Danmark, men der er stadig lang vej igen til et velfungerende indre marked – for både varer og tjenester.

Specifikke bemærkninger

I. The user's perspective: the most frequently reported barriers

Gathering the information needed to prepare cross-border transactions and/or expansion

1. Businesses report difficulties in obtaining information, not only on market opportunities and potential business partners, but also on the relevant regulatory requirements. (Side 3 – sidste afsnit).

Forretningsudvikling kræver, at der gennemføres en markedsanalyse, hvilket ikke er lovgivers opgave. Men det er lovgivers opgave at informere om regler. Det er væsentligt, at disse gives på en praktisk og virksomhedsnær facon, som har fokus på hvad virksomhederne konkret skal gøre. Alt for ofte er information om regler tunge og juridiske samt har fokus på de ting som virksomhederne *ikke* må, hvor det virksomhederne har brug for er at vide hvad de må. Det er i sig selv selvsagt, at Kommissionen på trods af gentagne opfordringer (bl.a. fra Dansk Erhverv) ikke indtil videre har været i stand til i samlet form at redegøre for de regler, der gælder for salg af varer og tjenesteydelser i EU's medlemsstater. Det er ikke desto mindre det, der er pålagt enhver virksomhed, der ønsker at bruge det indre marked.

Meeting requirements and complying with procedures to sell goods or services

2. Businesses report burdensome and complex administrative procedures when it comes to selling goods or services in another Member State. (Side 4)

I Dansk Erhvervs optik kan procedurerne til tider være besværlige, derfor støtter vi en forenkling, og at reglerne bliver mere gennemsigtige. Momsregistrering og momsafregning er et eksempel på en meget tung byrde. Det er her meningen, at One Stop Shop for VAT (OSS) skal hjælpe, og det er derfor vigtigt, at denne ikke forsinkes.

4. Businesses report inefficiencies related to additional technical requirements, standards and other rules in certain sectors at national level (as opposed to EU requirements). (Side 5)

Det er også Dansk Erhvervs opfattelse, at af princippet om gensidig anerkendelse slet ikke virker som det burde – hvilket også bekræftet i Kommissionens rapport. Der er store forhåbninger til den nye lovgivning på området, som træder i kraft 1. april 2020, men der er absolut grund til at følge op på hvordan princippet føres ud i livet fremover.

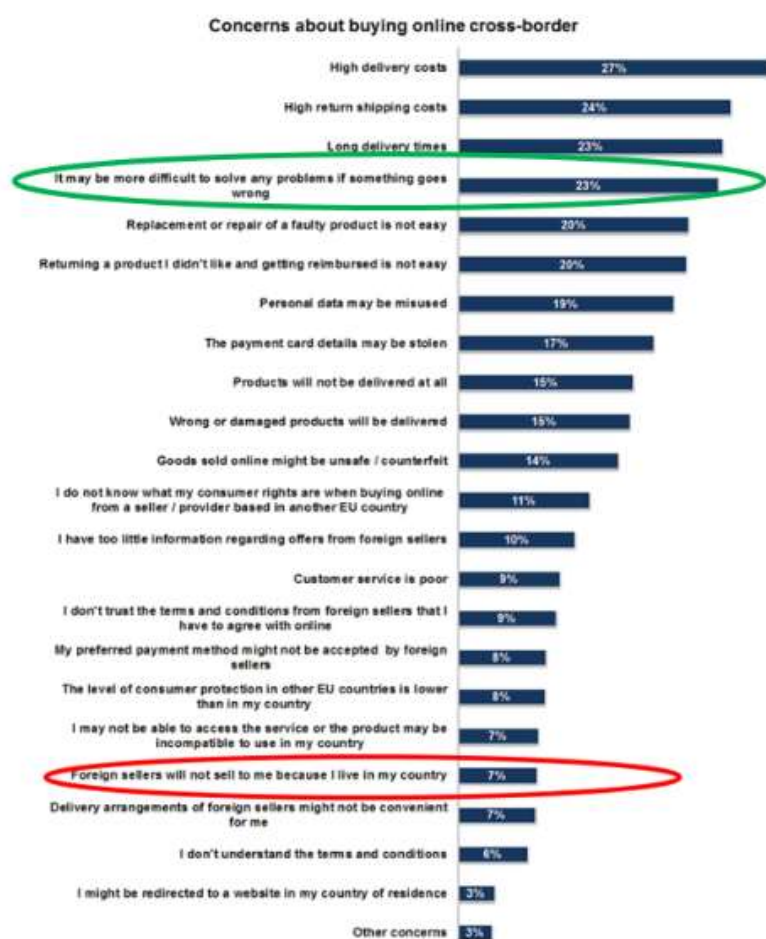
5. Businesses in the services sector consistently report issues relating to entry and exercise requirements in relation to specific activities or professions. (Side 5-6)

En dybere integrering af det indre marked for tjenesteydelser er helt afgørende for, at det enorme potentiale for det indre marked kan realiseres. Reglerne for notifikationsprocedurer og kravene for anerkendelse af professionelle kvalifikationer er afgørende dele af at komme i mål – foruden en fuld og hel integration af Servicedirektivet. Dansk Erhverv genkender de barrierer som Kommissionen peger på i dette afsnit.

Cross-border purchasing of goods or services

6. Consumers and businesses experience that their cross border requests for purchases are rejected or redirected

Dette afsnit starter med, hvad der kan betragtes som, en usandhed; før geoblockingforordningen trådte i kraft var en af de hyppigst rapporterede problemer ved grænseoverskridende e-handel geoblokering. Dette er ikke korrekt. Nedenfor ses en survey fra Eurostat, som udkom kort tid før forslaget til forordning blev fremsat, og kun 7 pct. udtrykte bekymring for at netbutikken ikke ville sælge til dem, mens 23 pct. udtrykte bekymring for ikke at kunne få hjælp, hvis noget går galt – et problem geoblockingforordningen netop medfører, fordi man tvinger virksomheder til at sælge til forbrugere i lande, hvor de ikke kan sprog og ikke kender forholdene.

Det er værd at fremhæve, idet geoblockingforordningen er et eksempel på et forslag, hvor man bevidst har valgt at se bort fra virksomhedernes barrierer, som aldrig blev undersøgt og aldrig er taget alvorligt. Det hæmmer e-handlen særligt fra SMV'ere og er den helt forkerte vej at gå.

Punkt 6 nævner også, at der er 53 eksempler på, at forbrugere ikke informeres om, at netbutikken ikke leverer til deres land. Men det er der heller ikke krav om. Netbutikken skal angive hvilke lande de leverer til. Eksemplet er svært at læse anderledes end, at det anses som naturligt, at enhver netbutik – uanset størrelse – burde sælge og levere til forbrugere i alle EU-lande. Hvilket der stort set ikke er nogen, selv ikke de allerstørste, der er i stand til på nuværende tidspunkt.

En af de mange skadelige elementer i geoblockingforordningen er, at den gør det muligt at omgå reglen om, at moms skal betales i forbrugslandet. Det har særlig stor betydning i høj-momslande, som for eksempel Danmark. Dansk Erhverv opfordrer til, at regeringen har fokus på at mindske en omgåelse af momsreglerne, hvilket både vil skade statskassen og lovlige danske virksomheder.

Forudsætningen for at gennemføre salgsplichten i geoblockingforordningen var, at man ved fremsættelsen hævdede, at forbrugerreglerne i EU er harmoniseret. Det er de ikke, og da de nye kontraktregler desværre er lavet som et minimumsdirektiv, bliver de det heller ikke.

Man fjerner ikke barrierer ved at lade som om de ikke er der. Man skader kun de virksomheder, der prøver at sælge over grænserne.

7. Consumers report lower levels of trust in online cross-border purchases. (Side 7)

Kommissionen refererer til, at forbrugere har mindre tillid til onlinebutikker i andre lande end de hjemlige. Dansk Erhvervs befolkningsundersøgelser viser det samme. Dette er ikke mærkeligt. Hjemlige netbutikker kender forbrugerne, de taler samme sprog, de har måske en fysisk butik og de kender forholdene i landet. Hvis en vare skal returneres, skal den heller ikke fragtes til den anden ende af Europa.

Afsnittet tilskriver, at forbrugerne ikke er tilstrækkelige ”bevidste” og ”informerede” om, at produktsikkerhed og forbrugerbeskyttelsesregler er de samme, og at de har adgang til ”redress”. I praksis holder det ikke. For det første er forbrugerreglerne ikke harmoniserede, og for det andet skal forbrugerne, hvis noget er galt, først klage til en netbutik i et andet land og hermed givetvis på et andet sprog. Hvis det ikke lykkes, så kan de få hjælp af Forbruger Europa kontorerne til at finde den rigtige ADR-enhed – som der er tusindvis af. ECC-netværkets statistikker viser med al tydelighed, at det er ganske vanskeligt at få løst en klagesag. I Danmark fortæller både Forbrugerombudsmanden og Forbrugerklagenævnet, at det er dyrt og vanskeligt at føre grænseoverskridende sager, hvorfor de sjældent gør det.

Det skal være et mål, at det så nemt som muligt kan lade sig gøre for virksomhederne at benytte sig af det indre marked – og hvor det er nemt og gennemsigtigt at komme ud over rampen. Men det er ikke et mål i sig selv, at en vis procentdel handler på tværs af grænserne – det må bero på en konkret vurdering af forretningspotentialet for de virksomheder, der er interesserede i det.

8. Consumers are the target of fraud with a cross-border origin (Side 7)

Dansk Erhverv deler kommissionens analyse på dette punkt.

Delivering goods and services cross-border

9. Businesses report burdensome procedures due to differences in tax systems and administrations (side 7-8).

Kommissionen identificerer korrekt, at den manglende harmonisering af skat og moms er en barriere. Det er dog politisk meget kontroversielt, og selvom Dansk Erhverv gerne ser en mere permanent løsning, så bør Kommissionen i første omgang fokusere på at gøre momsregistrering og momsbetaling nem – hvilket er målet med OSS'en (One-Stop-Shop), som man skal gøre alt for ikke forsinkes. Ligeledes skal kontrollen styrkes, så det bliver sværere at snyde med moms og afgifter.

Et særligt problem udgør momsrefusion i forbindelse med returneringer ved udnyttelse af fortrydelsesretten. Her er flere lande begyndt at oprette egne regler, hvilket gør det byrdefuldt for virksomhederne (bl.a. Polen og Sverige). Disse nationale tiltag fragmenterer det indre marked og bør så vidt muligt undgås.

After-sales barriers

10. Businesses report problems with solving commercial/civil disputes and payment collection. (side 8)

Manglende harmonisering har den effekt, at der bibeholdes og opbygges en række barrierer i det indre marked. Så længe dette problem ikke løses, kan de omkostninger, der er forbundet med dette, heller ikke fjernes.

Setting up a business activity in another Member State

11. Businesses report problems with registration of business activity in another Member State. (side 8-9)

Dansk Erhverv genkender problemet og det står klart, at den rette løsning er en væsentlig opstramning på notifikationsprocedurerne og en ordentlig informationsindsats. Single Digital Gateway vil kunne løse nogle af disse uklarheder, men en egentligt samlet indgang pr. land, med alle relevante oplysninger ville være en klart bedre løsning, hvis ikke en egentlig harmonisering kan opnås.

II. The root causes of the top 13 most frequently reported barriers and directions for further action at eu and national level

1. Regulatory choices at EU level and national level

Restrictive national rules and role of EU legislation (Side 11)

Så længe medlemsstaterne fortsat laver nationale særregler (som i ringe grad notificeres) og Kommissionen ikke tager sin rolle som Traktatens vogtere mere alvorligt end det er tilfældet i dag, kan man reelt ikke opnå en bedre integration af det indre marked.

EU legislation may leave flexibility in the level of harmonisation and/or Member States' practice ("gold plating"). (Side 12)

Det er positivt, at Kommissionen er opmærksom på problemet. Dansk Erhverv har i årevis kæmpet for at undgå fragmentering i det indre marked. Et helt åbenlyst sted at starte ville være at bruge minimumsharmonisering i langt mindre grad. Et oplagt eksempel er forbrugerområdet, hvor det har været ekstremt svært at nå frem til harmoniserede regler, hvoraf der er en række reelle barrierer for virksomheder, herunder særligt SMV'er, foruden, at det er meget svært for forbrugerne at overskue de forskellige regler, hvilket igen undergraver tilliden til at købe på tværs af grænser.

Brugen af minimumsharmonisering, og i det hele taget lovgivning, der er så uklar, at det giver vid mulighed for forskellige tolkninger bør undgås i videst muligt omfang. Ellers kommer det indre marked aldrig til at fungere som det burde – hverken for virksomheder eller forbrugere.

De danske muligheder for at imødekomme problemerne via Erhvervslivets EU- og Regelforum hilses velkomment som en forlængelse af det betragtelige arbejde Dansk Erhverv har lagt i de tidligere fora (Implementeringsrådet og Virksomhedsforum).

Requirements justified for public policy reasons (side 13)

Se kommentarerne til ovenstående afsnit.

Complex EU legislation (side 13 - 14)

Dansk Erhverv er helt enige i, at lovgivningen ofte er kompleks og skifter for hurtigt. Reglerne om bedre regulering bør i vores optik strammes væsentligt op. Der bør altid laves grundige konsekvensvurderinger, der omfatter alle berørte parter. Hvis der ændres væsentligt i Kommissionens oprindelige forslag, gennem lovgivningsprocessen, bør der foretages en ny konsekvensvurdering før det endelige forslag stemmes igennem i Europa-Parlamentet og Rådet. Det må være rimeligt, at det politiske niveau ved, hvad det er de beslutter og hvilke konsekvenser det kan forventes at have for alle de berørte parter. Hertil kommer, at Udvalget for Forskriftkontrol (Regulatory Scrutiny Board) ideelt set burde gøres uafhængigt – så et flertal af medlemmerne ikke er kommissionsinterne.

Desuden foreslås det, at den specielle SME-envoy får en rolle i arbejdet med kvalitetssikring af kommende lovforslag. Dette modtages positivt hos Dansk Erhverv, men det er oplagt, at pågældende person (eller dennes medarbejdere) indgik i Regulatory Scrutiny Board, så SMV-vinklen kunne sikres i al ny lovgivning.

Dansk Erhverv støtter i øvrigt Kommissionens fokus på at begrænse de administrative byrder, der følger af EU-lovgivningen, ved at implementere et on-in, one-out-princip. Det bør fungere således, at der ses på byrderne for en type (eller gruppe) af virksomheder, og at der sikres rimelige lettelser, der står mål med nye byrder inden for hvert sektorområde. Det nytter ikke, at man strammer for en type virksomheder og letter byrder på et helt andet område. De byrder, der skal være i balance, bør være inden for den samme type virksomheder.

2. Transposition, implementation and enforcement of EU legislation

Imperfect transposition of EU Directives (Side 15)

Medlemsstaterne har naturligvis en pligt til at implementere de regler som de selv har været med til at beslutte skal gælde. Gør de ikke det bør Kommissionen komme på banen med åbningsskrivelser.

Bedre regulering vil kunne bidrage væsentligt til at gøre det nemmere for medlemsstaterne at implementere korrekt. Implementerings- og håndhævelsesgrupper for medlemsstaterne vil desuden kunne bidrage til en mere ensartet implementering og håndhævelse. Det er væsentligt at berørte grupper inddrages, så fortolkningerne bliver anvendelige og virksomhedsnære, da det giver den største effekt. Disse tiltag vil kunne hjælpe medlemsstater, der har svært ved at få implementeret korrekt, men vil ikke kunne gøre noget i de tilfælde, hvor medlemsstaterne reelt ikke er interesserede i at implementere korrekt – her kan kun Kommissionen sikre, at reglerne overholdes via brugen af åbningsskrivelser. Se i øvrigt Dansk Erhvervs kommentarer til Håndhævelsesplanen for det indre marked (COM(2020) 94 final).

Inadequate enforcement of EU legislation (side 15)

Dansk Erhverv støtter som nævnt ovenfor både implementerings- og håndhævelsessamarbejde.

3. Administrative capacity and practices

Insufficient or incompatible e-government solutions at national level (side 16).

Ambitionerne om en langt tættere integration af digitale systemer støttes af Dansk Erhverv. Systemet i dag er fragmenteret med en række forskellige kontaktpunkter. Der bør ideelt set være én indgang pr. land, hvor en virksomhed kan søge alle de informationer, der er nødvendige for at kunne fungere i det pågældende land. Single Digital Gateway er et godt skridt på vejen, men ambitionerne bør gå meget videre end det.

Insufficient coordination between the Commission and national administrations and among national administrations (side 17 - 18)

Dansk Erhverv støtter en langt mere ambitiøs brug af CPC-netværket (Consumer Protection Cooperation) og ser frem til en skarpere koordinering på også produktsikkerhedsområdet. Disse grupper er oplagte muligheder til at adressere og koordinere håndhævelsen af reglerne, men desværre har situationen indtil videre været, at det i praksis har været svært at bruge CPC-systemet effektivt.

Insufficient staff or expertise at national, regional or local level (side 18)

Det er en forudsætning for et velfungerende system, at der af medlemsstaterne stilles tilstrækkelige ressourcer til rådighed for at kunne håndhæve reglerne – uanset det niveau som de konkret håndhæves på. Kommissionen bør følge op på dette og gribe ind i det omfang ressourcerne ikke reelt tillader en effektiv håndhævelse i det pågældende land.

5. Root causes not linked to public policy (Side 20)

Kommissionen kommer her ind på, at virksomhederne kan have forretningsmæssige og økonomiske grunde til ikke at benytte det indre marked. Som fremhævet tidligere er formålet med det indre marked at sikre reel markedsadgang for de virksomheder, der har ambitioner i den retning – ikke at tvinge alle til at benytte det indre marked, hvor det ikke forretningsmæssigt giver mening.

Ift. territoriale leveringsbegrænsninger (Territorial Supply Constraints) mellem virksomheder, så er der god grund til at kigge nærmere på, hvorvidt der sker en kunstigt opdeling af det indre marked – som ikke reelt er afspejlet i almindelige forretningsmæssige forhold, men derimod misbrug af dominerende stilling inden for en markedskategori.

III. Key actions (side 21-22)

Se Dansk Erhvervs kommentarer til håndhævelsesplanen for det indre marked (COM (2020) 94 final).

Vi står naturligvis til rådighed for opfølgende spørgsmål og forbeholder grundet den korte frist os retten til at komme med yderligere kommentarer på et senere tidspunkt.

Lasse Hamilton Heidemann
Eu- og International Chef
Dansk Erhverv